

Första roten nr 33–34

Kvarteret Biskopen

Elfte roten 1637–57

Kvarterets nordöstra och nordvästra hörn

Första roten 1657–70

Dessa båda tomtnummers område kom en tid från omkring 1730 att ägas av samma ägare och delvis dela historia, varför det kan vara praktiskt att behandla dem tillsammans.

Hallbergers karta från 1810 ger uppenbarligen inte den ursprungliga kartbilden av kvarteret. Man kan förmoda att den stora tomt, som senare kallades 1.34 först bestod av tre lika stora tomtdelar, skilda genom gränslinjer i östvästlig riktning.

Den sydligaste av dessa tomtområden har som förste med viss säkerhet kände ägare

Johan Tornbyggare eller byggmästare Jan Jansson Timmerman,

som omnämns i bakugnslängderna 1667–73 (änkan 1675–81).

Johan Tornbyggare hade emellertid länge bott i Göteborg. Så tidigt som 17.1.1649 vände han sig i kämnärsrätten mot *Rickard Rickardsson*, som skulle ha lämnat 7 rdr till Jan Jansson byggmästares svärmoder i Holland men som hon inte hade erhållit.

Den 6.2.1671 lagbjöds av *handelsmannen Sibrand Valck* hans underpant byggmästaren Jan Jansson Timmermans tomt och hus på Magasinsgatan ”in emot vallen belägen” första gången. Gården såldes till *Jon Larsson snickare*, som 15.2.1672 första gången lagbjöd ”en tomt med dess hus”, som han köpt av Sibrandt Valck för 100 rdr.

Även sedan man fått avstå gården bodde Johan tornbyggares familj kvar här vid Magasinsgatan. Johan Tornbyggares hustru *Kerstin Larsdotter* klagade i en supplik 23.1.1671 över sin situation, sedan hennes skorsten hade nedrivits. ”Iag fattige, högt bedröfwade och förlätne hustru, som sitter med mine små barn”. Hon hade ådömts böter på grund av den dåliga skorstenen, köpt sig lera och kalk och ”fiernspiell” men murmästaren gick bort och ”fylte sig öffuerste full”. Hon hade lagt spån på elden, eftersom det var kallt, varför murmästaren i stället för att laga skorstenen anmälde saken hos *pres. Leioncrantz*, som befallde att skorstenen skulle rivras. Hennes ansökan om förskoning från böterna avslögs. – Det framgår av M1676, att hon saknade egen tomt.

Joen Larsson snickare

1671–81 M1676: 1 tomt

Joen Larsson snickare härstammade från Väne härad. Enligt Väne häradsrätts dombok 1688 hade *sal Per Anderssons hustru Kerstin Larsdotter* och hennes barn (bl.a. *Anders Wennberg*) av Joen Larsson snickare i Göteborg (med sonen *fyrverkaren Sven Pihlman*) köpt hans moderne systerlott i Uppegården, Herrestad. En broderlott hade de köpt av *Hans Andersson i Åsaka* och en systerlott av Per Anderssons systerson *Anders Jonsson Hierpe* i Vänersborg (se också Väne härad 1681 okt par. 2). 1694 var fyrverkaren från Göteborg Sven Pihlmans fader Jon snickare avliden. Detta omtalas i Väne härads dombok den 28.10. 16-- samtidigt som det berättas att Jon snickare hade gått i

borgen för sitt syskonebarn (=kusin) *Anders Wennberg*. Enligt Henrik Belfrages rulla från 1694 var Sven Pihlman då konstapel, född västgöte, 25 år och gift.

I skattningslängden 1715 omtalas att *löjtnant Sven Pihlman* ägde tomt värd 100 d smt, hus värt 160 d smt och lösöre för 100 daler. 1717 var Sven Pihlman död: i tomtöreslängden omtalas hans änka och i upphandlingslängden hans hus och sonen *arkliemästaren Torsten Pihlman* under amiralitetet. Den ”fattiga änka Karin Torstensdotter” som omtalas där var Sven Pihlmans egen. 1722 bor hos henne fattige *snickaren Maxdorf* och 1723 *trädgårdsmästaren Erik Andersson* (se 1.35, senare *fammätare Wallman*).

Den tomt som Sven Pihlman förfogade över var större än den han hade ärvt. Ägaren av resten av 1.33–34 *kommisarie Jonas Ahlehjelm* sålde till lantfyrverkaren Sven Pihlman och hans hustru Catharina Torstensdotter ”andel i gård mellan hans egen å ena och tornbyggaren å andra sidan”. De visade köpebrev i rätten 11.3.1698, då det framgick att Pihlmans ägde andra delen förut.

Den 13.9.1725 lät *justitiekanslern* högvälborne Herr *Thomas Fehman* uppbjuda avlidne löjtnanten Pihlmans änkas Catharina Pihlmans hus och gård belägen på Magasinsgatan emellan Herr justitiekanslerns trädgård å norra och Ludvig Cocks änkas hus å södra sidan, vilket hus han tillhandlat sig av Pihlmans änka för 500 d smt den 3.9.1725. – Hos änkan hade detta år bott mågen *bokhållaren Erik Hindrik Malm*, som meddelat att han skulle resa till sin beställning hos *general Lewin*.

Resten av det stora tomtområdet ägdes av

Herr Pres. Vål. Gerhard Leioncrantz

1666–79 4 tomter enl M1676

Det går inte att urskilja från vem och när president Gerhard Leioncrantz erhöll dessa fyra tomter. I Almquist (I:389, 542) ges några biografiska data för Gerhard Leioncrantz. I början av sin bana kallades han Gerhard von Lengerken efter sin styvfader *handelsmannen Jürgen von Lengerken* men var son till *handelsmannen Barthold (Bartolomeus) Gertzen*, begr. 4.11.1629, och *Cecilia von Krakow*. Magistraten torde enligt Almquist redan från början önskat att Gerhard von Lengerken skulle besätta den i början av 1650 lediga syndicusbefattningen. Styvfadern var borgare sedan åtminstone tjugo år och tillhörde stadens rådmansaristokrati och Gerhard von Lengerken själv hade ”förmodligen redan visat prov på den begåvning och smidighet, som skulle bana vägen för honom till stadens högsta äreställen”. 1649 hade han fått följa *riksrådet Bengt Skytte* på en beskickning till danska hovet. Trots sin ungdom utsågs han till syndicus den 18.7.1650. Redan 1653 utnämndes han till president (se f.ö. 5.41). Burggreve 1677–81, då ämbetet avskaffades. Gerhard Leioncrantz var gift med rådmän *Arfwid Gudmundssons änka Brita Olofsdotter* och sedan med änkan innehavaren av Vallda säteri i Fjärås *befallningsmannen och inspektoren över fyrarna Mikael Wernles d.y. änka*.

Lantränmästare Jonas Ahlbom lät den 12.10.1685 lagbjuda den hus och gård på Vallgatan och västra lilla hamnen belägen, som han tillhandlat sig av sal burggreven Leioncrantz arvingar för 1 200 d smt. Han var styvfar till Mikael Wernle d.y.:s barn (tydligt gift med Gerhard Leioncrantz änka).

Jonas Ahlbom, som 1694 adlades Ahlehjelm, var född 1659 och bondson från Gamla Lödöse i Ale härad. Han blev 1679 kanslist hos guvernören i Göteborg, samma år befallningsman över Sävedals härad, 1681 lantränmästare, senare kommissarie vid konvojkommisariatet i Göteborg och 1693 amiralitetsproviantmästare. Enligt Ale härads dombok för juni 1688 (3/4 37) var han

systemson till "Radderna" från Gamla Lödöse. Dessa uppsade från och med då alldeles sin utfästa caution för honom "lanträntmästare Jonas Ahlbom, williandes nu ingalunda swara vidare der till emedan de äre gamla män och bönder och kunna intet utreda sig på Räkningar".

Möjligen kan Jonas Ahlbom ha varit släkting till en *Lars Joensson Ahlbom*, som i Göteborg den 24.9.1680 fick sjöpass för farkosten Tobias genom Sundet.

Kommissarie Ahlbom-Ahlehielm stod skriven för fem tomter 1696–05.

Efter Jonas Ahlehelms död ärvdes tomterna av enda barnet *Hanna Ahlehielm* (född 1691, död 21.4.1748) som 1707 gifte sig med *räntmästaren i Göteborgs och Bohus län Nils Rahm eller Ramn* (1676–1735).

Det kan icke ha varit någon obetydlig byggnad, som stod på de fem tomterna. Dessa värderades 1715 till 940 d smt, husen till 2 520 d smt och lösöret till 1 200 d smt – även det en aktningvärd siffra. I gården antecknas *proviantdrängen Bernhard Steffens*.

Tillsammans med räntmästare Nils Rahm och hans hustru Hanna (Anna) Ahlehielm (med tjänstefolket pigan Maria Andersdotter, amman Karin Månsdotter och gossen *Bryngel Kamp*) bodde 1717 herr *överkommisarie Börge Swart* och hans hustru *Stina Gripenstedt* – se nedan – (med tjänstefolk drängen Arved Börgeson, pigan Jana Carlsdotter, Anna Britta Eriksdotter och gossen Olof).

I en supplik i november 1719 (EIIa:31) berättade Nils Rahm, att han hade varit ränte- och proviantmästare i sexton år och under den tiden icke hade besvärat staden med inkvartering varken för sig eller sina tre proviantdrängar. Han hade ingen borgerlig näring eller ett halvt öres förtjänst därav. Det fanns inte hos honom ett enda bekvämt rum till att härbärgera någon i utom en liten trång kammare, som hans svärmoder vistades i, när hon var i staden. Nu hade han trots detta tvingats att skaffa härbärke åt en *kaptän Schultz* men icke förberetts på saken förrän en timme i förväg. Till slut lyckades han få tag i en kammare hos prosten Basks änka för 8 d smt i månaden. – I en stad och i en tid, då minsta koja värderad till 40 d smt, måste ta emot soldater i inkvartering – måste man nog förvåna sig över att i de till 2 520 d värderade husen hos Nils Rahm icke skulle finnas utrymme för inkvartering.

Catharina Tham och justitiekansler Thomas Fehman

Den 2.10.1721 lät fru Catharina Tham första gången lagbjuda ett hus och gård med därtill hörande trädgård, som var belägen på Vallgatan vid Västra hamnen mellan prosten Gadelii hus och gård å södra och framlidne amiralitetskapten Pihlmans arvingar å väster sida, vilken hon tillhandlat sig av överdirektör Rahm och dess fru Hanna Ahlehielm för 8 000 d smt den 20.4.1721.

Nästa år 1722 ingick Catharina Tham, som var född 14.9.1675 som dotter till *rådmannen i Göteborg Volrath Tham* och *Gertrud Helgers* sitt tredje äktenskap med lagmannen över hela Södermanland, sedermera justitiekanslern Thomas Fehman, född 1.11.1665 i Göteborg, död 26.2.1733 på Grävsnäs, Erska sn (Älvsb), en egendom, som Thomas Fehman hade köpt av *greve Axel Sparre* och dit Catharina Tham flyttade. Tidigare hade hon varit gift med *köpmannen i Göteborg Jacob Radhe* (född 1664, död 1706) och sedan med *överinspektören Hieronymus Berger, adlad Gripenstedt* år 1691. Hieronymus Gripenstedt avled barnlös men Catharina Tham hade med Jacob Radhe flera barn, som 1717 – alltså efter Hieronymus Gripenstedts död – adopterades på hans adliga namn och nummer.

Det är möjligt att Catharina Tham aldrig avsett att själv flytta till denna tomt första roten nummer 33. Orsaken till inköpet antydes redan av upphandlingslängden 1717, då det (se ovan) framgår att hos räntmästare Nils Rahm och hans hustru Anna (Hanna) Ahlhielm bodde herr överkommissarie Börge Swart och hans hustru Stina Gripenstedt (alltså Catharina Thams dotter med Jacob Radhe) och deras tjänstefolk. Sambandet mellan bondsonen från Gamla Lödöse – systerson till de gamla ”Radderna”, Jonas Ahlhielm och Jacob Radhes dotter Stina Gripenstedt är intressant, eftersom man icke haft några antydningar om hennes farfar *Bryngel Radhes* härkomst och samband med dessa Raddar.

1725 skrives gården på ”herr överkommissarie Swart av amiralitetet” men 1730 på ”högvälborne Herr justitiekansler Fehman och 1733 på hans änka. Ännu 1745 kallas gården ”välborna Fru Friherrinnan Fehmans gård. Catharina Tham avled 1746 på Grävsnäs.

Tillfälligt biskopssäte

Före 1750 hade gården övertagits av *Georg Wallin d.y.* som 1745 hade utsetts till biskop i Göteborg. Året därefter miste han sin äldste son – f.d. kanslist i Stockholm och löjtnant i fransk tjänst – genom en duell. Denne son var född i Georg Wallins första äktenskap med professorsdottern från Uppsala *Elisabeth Palmroth*. Av hans tre döttrar i detta äktenskap var *Elisabeth gift med biskop Kamecker* och *Hedvig gift med landshövding Carlsköld*. Hans två söner i det andra äktenskapet med *lektor Schröders dotter Margareta Schröder kanslirådet Fredrik Ulrik Wallin* och *biskopen i Kalmar Martin Georg Wallin adlades Wallenstråle*, ett namn som också bars av deras mor.

Den Megander-Busckska perioden och såpfabrikationen

Biskop Georg Wallin d.y. avled den 16.5.1760. Den 18.10.1762 sålde biskopinnan Margareta Wallenstråle för 27 000 d smt till herr *Fredrik Megander* och dennes hustru *Marie-Theresia Plețineck* sitt vid västra hamnen samt Vall- och Magasinsgatorna näst intill avlidne målaren Carowskis änkas Maria Carowskis och mässingsslagaren Mäster Arendt Wendts hus och gårdar å södra sidan belägna hus och gård och trädgård jämte inmurad bryggpanna samt tapeter och allt väggfast. Fredrik Megander och hans hustru fick första uppbud den 8.11.1762. Detta köp omfattades alltså såväl 1.33 som 1.34.

Bodman (FIG) hämtat följande biografi över Fredrik Megander från Svenskt Konversationslexikon II 1847: född i Stockholm 1727, reste helt ung till Ostindien, blev superkargör för det Holländska-Ostindiska kompaniet och sedan för det svenska: bosatte sig kring 1760 i Bryssel, där han anlade ett saltraffinaderi och ett såpbruk. År 1784 hade han på Gustaf III:s begäran återvänt till Sverige för att anlägga ett saltraffinaderi i Stockholm, priv. den 9.3.1784. Han avled dock innan detta blev färdigt, men änkan fullbordade och drev det av mannen planlagda verket (Bodman FIG:368).

Bodman är tveksam om Fredrik Megander arbetade för egen räkning eller för bröderna *Hans och Jacob Busck*, när den 4.8.1763 enligt hallrättens protokoll herr Megander lät ”uppvisa och inskrifva wärkgesällen Pierre Lor, om 44 års ålder, som han till Såpefabriquen ifrån Bruxelles låtit inkomma”.

Avsikten var nämligen att på de av biskopinnan Wallenstråle inköpta tomterna – eller en av dem – skulle en såpabrik anläggas. Megander saknade emellertid privilegium att bedriva såpsjuderi-fabrikation medan bröderna Busck den 8.7.1762 hade fått ett speciellt privilegium på såpsjuderi, som transporterats dem av *uppsyningsmannen Jonas Myrberg*.

Fredrik Meganders avsikter må ha varit vilka som helst. Bodman nämner icke en mycket betydelsefull händelse i sammanhanget: Den 17.6.1764 gifte sig Hans Busck i Göteborg med *Hedvig Megander*, född omkr. 1734 i Stockholm, död i Göteborg 10.12.1797, 63 år gammal, dotter till källaremästaren i Stockholm *Christopher Emanuel Megander* och *Anna Elisabet Lohman*. Hon kan ha varit syster till Fredrik Megander eller på annat sätt mycket nära släkt.

Själv var Hans Busck född 17.7.1733 i Göteborgs Christine församling som son till *borgmästaren Anders Hansson Busck* (se 1.21). Han var handlande och rådman i Göteborg, blev 1801 handels- och politieborgmästare där och kommerseråd. Han avled 29.4.1822.

Även hans bror Jacob var handelsman och fick burskap som sådan 19.12.1760. Jacob tycks ha verkat i skuggan av sin mera framgångsrike bror och förblev ogift. Han bodde 1786–87 hos sin mor justitieborgmästare Anders Hansson Buscks änka 1.21.

Bland magistratens årshandlingar för 1764 (EIIb:107,9.5.1764) finns en bilagd ritning utförd av B W Carlberg till ett såpsjuderi, som herrar handlande Hans och Jacob Busck ämnade låta uppföra på den plats de köpt av herr Megander. Sedan byggnaden färdigställdts satte man omedelbart igång med stor energi. Redan 1766 hade man nått ett produktionsvärde av inte mindre än 68 742 d smt motsvarande hela 3.618 fjärdingar såpa. Bodman anför att samma år var tillverkningsvärdena för stadens två största sockerfabriker Sahlgrenska och Jacobsonska resp. 65.706 och 63. 575 d smt. Carl och Jacob Coopmans yllefabrik producerade för 55 241 d smt. Bodman hävdar att en så jättelik produktion i förhållande till den begränsade efterfrågan måste konkurrera ut sig själv. Vid början av 1770-talet var man nere i en tillverkning av 12 000 dalers årligt värde. 1777 motsvarade produktionen endast 1 800 d smt. 1778 tillverkade fabriken ingen såpa alls.

Det ligger nära till hands att jämföra bröderna Buscks försök till såptillverkning som en jättelik, snart bristande såpbubbla. De måste ställa sig under ekonomiskt beskydd av *Niclas Sahlgren* och *bröderna August, Claes och Patrick Alströmer* med vilka bröderna den 10.5.1780 undertecknade ett förlagskontrakt. Förlagsmännen skulle under 16 år lämna dem ett förlag på 2 600 rdr specie. ”såväl i Rudimaterier som penningar”. Detta skulle möjliggöra en årsproduktion på 1 200 fjärdingar grönsåpa. Förläggarna skulle få 8% på sina pengar: 6% ränta och 2% i s.k. förlagsvinst. Samtidigt startade emellertid *handelsmannen Olof Atteson* tillsammans med *handelsmännen S Lindström, J Saernström* och *J Minten* ett konkurrerande tvålkokeri och såpsjuderi. Deras tillverkning visade ständigt uppåtgående siffror, den Busckska fabriken ständigt nedåtgående för att efter 1786 alldeles upphöra enligt Bodman. 1780 svarade rådman Hans Busck ensam för tomtöret.

I affärsvärlden får man sällan hjälp för sina blåa ögons skull. Så icke heller bröderna Busck ehuru det kan förefalla så av Bodmans formulering att de hade fått hjälp från ”så säkert och stadigt håll som Niclas Sahlgren samt bröderna August, Claes och Patrik Alströmer”. Redan före 1786 hade nämligen tomterna övergått i *baronen och kommersrådet Patrik Alströmers* ägo. I tomtöreslängden för 1785 säges halva tomten 1.33 upptagas av herr kommersrådet Patrik Alströmers hus, halva tomten av herr *general- och landshövding Baron C G Wrangels* hus. 1786–87 tillskrives hela tomten landshövding C G Wrangel.

Till *notarie Attman GAK* (A:36 ang. 1.34 jan.–juni 1786):

”Värderingsinstrument uti Herrar N. Sahlgrens & Alströmers Massa: Dir. M. Törngren, herrar Bernhard Wohlfahrt och Lars Kåhre.

Följande rum äro uti högwälborne Herrar Alströmers hus beläget på Vallgatan: Övra våningen består: Av en stor Sahl tvärt Öfver huset med fyra fönster 2ne åt gatan och 2ne åt gården, där innanföre 1 rum åt gatan med 2ne fönster och 1 åt gården med Et fönster samt en klädkammare med Et fönster. på andra sidan av Salen en lång sal med 3ne fönster åt gatan samt med 2ne fönster åt gatan, i bred med nemnde rum 2ne lika rum åt gården med 2ne Fönster. Alla dessa rum äro med Tapeter och Porcelins kakelugnar, utan ett rum innanför Stora salen med ordinair gulsprechlig kakelugn.

Undra våningen består: På högra sidan af förstugan af 4 lika stora Rum, 2ne åt gården och 2ne åt gatan, hwaraf Et åt gården och Et åt gatan äro med simpla kalkelugnar försedde.

Å andra sidan Et stort kök, därinnanföre ett rum med simpel kakelugn, innom nemnde Rum Et lika sort Rum brukat till källare, åt gården Et Brukat til skafferi, ifrån farstuga ett Rum åt gården med simpel kakelugn.

Vinden över hela huset är til Tak och golv i gått stånd.”

31.1.1786 auktionerades Herrar Alströmers vid Vallgatan belägna hus uppå kuratorerna över deras gäldbundna bo rekvisition till förhyrning. Inga hyresmän.

1790 ägdes denna den östligaste hörnan av det forna Wallenstrålska tomtområdet av *handlanden Christian Schönfeldt*, som hade fått burskap 27.3.1772 (uppsagt 4.11.1793). När han avled 23.2.1793 efterlämnade han enligt bouppteckning 6.8.1793 1 712 rdr specie, därav hus och tomt nummer 1.33 i hörnet av Vall- och Västra Hamngatorna. Christian Schönfeldt ägde också en åttondel i trankokeriet Bosgården i Fässberg, delar av trankokerier och fartyg samt ett varulager bestående av tobak, kaffe, specerier m.m. Hans änka hette *Maria Greta Bagge* (Berg II:9–10, 278).

Fastigheten 1.33 såldes till landssekreteraren, senare

lagmannen och justitieborgmästaren Hans Hummel

för 3 000 d smt.

Hans Hummel innehade denna hörntomt ännu vid den stora branden 1804. 1807 kallas den ”Lagman och justitieborgmästare Hans Hummels ödetomt”. Hans Hummel var född 26.9.1743 i Stora Lundby som son till *kyrkherden där David Hummel* och *Anna Maria Cöhler* och avled i Göteborg 7.12.1808. Han började sin bana som underskult i Göteborg 1765. Hans *hustru Wilhelmina Carolina Moller* med vilken han hade gift sig 24.4.1777 i Göteborg var född 19.4.1754 som dotter till *översten Arvid Moller* och *Anna Lovisa von Blessingh* och avled i Göteborg 3.4.1827.

Vi återgå till resten av det forna wallenstrålska tomtområdet och såpfabriken. Enligt Bodman (a.a. sid. 369) skulle bröderna Busck, när de 1786 upphörde med sin såptillverkning ha överlåtit fabriken på *handelsmannen Peter Ekman*, förut ägare till sågkvarn och oljestamp vid Lilla Edet. Vägen till Peter Ekman var längre än så. Hela det busckska tomtområdet hade övergått i Patrik Alströmers ägo. Den 10.10.1785 uppbjöd *grosshandlaren Lars Kåhre* för 1 600 riksdalers köpeskilling ”en i stadens södra del och första kvarter vid Magasinsgatan belägen tomt med därpå uppfört såpebruk och Magasin samt andel uti tillgränsande trädgård och inventariepersedlar efter särskild förteckning, hållande samma tomt i längden åt Magasinsgatan 55 alnar och 22 tum samt i bredden inåt gården 58 alnar och 3 tum, allt svenskt mått”.

Tomten med såpbruk och magasin hade kommersrådet Patrik Alströmer den 30.9.1785 sålt till Lars Kåhre. I uppbudet omtalas att tomten var belägen mellan kommersrådet och Riddaren av

Kungl. Vasa orden Baron Patrik Alströmers hörnhus i norr vid Vall- och Magasinsgatorna samt Generallöjtnanterna Landshövdingens Baron Wrangels även i norr vid Vall- och Västra hamngatorna belägna hus samt gränsande i öster intill änkan Madame Carowskis och Bouteilleuren Arwid Edgrens hus och gårdar och i söder till krögaren Anders Drakes vid Magasinsgatan belägna hus och gård.

Man måste fråga sig om det verkligen var Lars Kåhres mening att på detta stadium av sin ekonomiska utförsbana driva såpbruket. Redan nästa år utropades nämligen såväl hans gård 5.16 som hans fyra femtedelar i segelduksfabriken i kvarteret Artilleristallet på auktion av hans kreditorer.

Enligt Weibull, "Göteborgssläkter under 1700-talets senare del", var Lars Kåhre stockholmare till börden. 1762 kom han till Göteborg, där han först var anställd hos *handlandena Christian Arfwidsson* och *Lorentz Grill*. Han var född omkring 1740, fick burskap som handlande i Göteborg 12.10.1764 och avled där 5.10.1788, 48 år gammal. Han gifte sig första gången 16.10.1768 i Göteborg med *Johanna Charlotta Almroth*, född c:a 1750 i Göteborg, död där 2.11.1773, 23 år gammal, dotter av *kassören i ostindiska kompaniet Anders Almroth* och *Elisabet Charlotta Grön*. Hans andra hustru med vilken han gifte sig 30.6.1776 i Göteborg var *Gustava Törngren*, född 1749 på Nyårsdagen i Stockholm, död 18.5.1819 i Göteborg. Hon var dotter till tullförvaltaren i Stockholm *Petter Törngren* och *Maria Juliana Alander* (a.a. sid. 18).

Enligt Arne Munthes släktrönika "Släkten Ekman" skulle handelsmannen Peter Ekman redan 1785 ha inköpt Kåhres tomt 1.33 kvarteret Biskopen. Det kan ju inte gärna stämma med tanke på att den tomtkarta över handelsmannen Lars Kåhres uti första roten på södra sidan om Magasinsgatan belägna tomt i Göteborg som Munthe samtidigt publicerar (a.a. sid 275) var avmätt år 1786. Studerar man tomtöreslängderna för 1785, 1786 och 1787 får man följande bild av ägareskiftena:

Tomt 1.34 (1786 kallad 1.33):

Tillhörde 1785 Commercierådet Baron Patrik Alströmer:

ibm Herrar Hans och Jacob Busck

1786 ½ Commercierådet Baron Patrik Alströmers kreditorers hus

ibm handelsman Jacob Busck

½ Såpebruk Herr Kåhres, nu Herr handelsman Petter Ekmans

1787 Handelsman Peter Ekman

Dito för såpebruk

Munthe skriver i anslutning till den publicerade tomtkartan (a.a. sid 275) att Petter Ekman åren 1676–87 bodde i ett eget hus vid Kungsgatan 47 (kvarteret Herrnhutaren), som han sålde sistnämnda år, då han flyttade till den intill såpebruket angränsande Alströmska tomten: "I detta kvarter bodde han och hans familj kvar ända till 1802, då han drog sig tillbaka från affärerna och här fanns en såpfabrik med tillhörande bodar och magasin, ett stort boningshus av trä, stall, vagnbod och uthus och en vacker trädgård. Familjen hade två ekipagehästar, två täckta vagnar, en phaeton, en chaisekärra och en brädesläde". – Tomtöreslängden för 1.34 upptar *klensmeden Nils Folkarsson*.

Uppbud av tomterna 1. 33–34 enligt Landsarkivets "Göteborgs Rådhusrätts uppbudsregister 1735–1873, Första avdelningen" (direkt kopia):

Senare uppbud av 1.33

Borgmäst Hans Hummel 17.12.1798, 61

handl Joh. Christ. Bauch 21.5.1810, 290*Kronan* 11.9.1820, 245**Senare uppbud av 1.34**

1/3 snick August Bark	29.1.1866, 22–28
1/3 skolföreståndare B Anderson	17.2.1873, 125–115
snickare Anders Österling	18.6.1810, 294
klensmed Nils Folkersson	2.3.1812, 481
handl Edvard Ludendorff	1.11.1813, 659
klensmed Nils Folkarsson	11.12.1820, 301
Petter Dahl & Co	21.5.1827, 285
handl G F Hennig	2.12.1833, 916
discontbokhåll Napoleon Winberg	29.5.1837, 157
löjtn A Coyet	1.8.1842, 232
sadelmak Johan Åkerblom	30.11.1846, 212–220
grossh M E Philip	22.2.1847, 26–20
verkmäst P Pettersson	16.4.1855, 212–31
grosshandl C D Lundström	14.5.1855, 238–47
handl U J Unaeus	28.4.1856, 137–110
handl C U Brag	28.4.1856, 138–111
handl C J Ekholm	11.1.1858, 6–7
handl M I Warmark	10.4.1865, 347–66
handl J N Öhrn	10.4.1865, 348–67